

mannen
t, maar
cht, dat
s tot een
vrouwen

er op te
mentar
die in
Nieuwe
rof. Dr.
arin de
beker
sonder
stelling
ze verp
grond
rs. »Dat
deeling
ahn, de
vendien
dat in
Hande
tsprake
n», wat
n daar
jaar »in
leu op
lezing:
in de
gen der
erkend.
Nieuwe-
de deze

ouwen-
t. Maar
wijzen,
dagen
vatting,
volgen,
rouwen
deel.

waarin
worden
erschil-
»X ook
belver-
akelijk-
rtaling
n Veld-
ngsche
Vette-
eenen-
agstuk
de orde
ereeni-
1918
dezen
vellicht
in Pro
vooral
daarin

niet,
orden
ijn en
noeten
id aan-
re niet
re stu-
gebied
vorden
kracht
van de
verta-
n. Hij
aan te
sordee-
gewend
veren,
oopen.
plaats
te een
ten als
n heer
Gids-
Staten-
taal-
dsche
s door
vorden

erecht,
zij in-
zal ze
zij het
it zoo
luten,
ig zal
n ver-
rtals-
alleen
ft, die
maar
elligen
raad:
biden
an bij

harte.
at Dr.
ig om
happe-
dsche
ig van
er ligt
erking
lezend
etaling
kneet
vrijling
eveld
e zeer
rtaling
nnige
llen».

ymde
zaggers

het kerkgebouw en de pastorie, die aan de Gereformeerde Kerk verhuurd werden, opgeëischt, omdat het plan is daar weer een Hervormd predikant te beroepen.

De arme en kleine Kerk van Kootwijk staat daardoor voor zeer zware uitgaven. Het bouwterrein is er, maar de kosten om een nieuwe kerk en pastorie te bouwen zijn in deze dure tijden zoo enorm hoog, dat het ondoenlijk is voor deze kleine gemeente om deze kosten uit eigen middelen te betalen. Ze heeft, ten behoeve van het tractement van een nieuw te beroepen predikant, reeds boven haar kracht ingeteekend, maar meer dan dit kan zij niet doen.

Hoewel we in den regel geen aanbevelingen schrijven voor arme Kerken, meenden we in dit geval een uitzondering te moeten maken.

Al mag er eenige overdrijving in schuilen, wanneer men Kootwijk wel eens het Ulrum der Dolentia heeft genoemd, toch mogen onze Kerken nooit vergeten, dat het dit kleine en schier vergeten dorpke op de Veluwe is geweest, dat het eerst den moed had in 1886 het luk der Synodale hiërarchie af te werpen en een candidaat der Vrije Universiteit tot haar herder en leeraar te beroepen.

Dat legt ons tegenover Kootwijk een verplichting op. We mogen, nu deze Kerk van haar kerkgebouw en pastorie beroofd wordt, haar niet aan het gevaar blootstellen, dat zij bij gebrek aan vergaderlokaal en pastorie geen predikant zou kunnen krijgen en ten onder zou gaan.

Moge daarom wie middelen heeft den nood deser Kerk bedenken. Of liever nog, laat er een collecte gehouden worden door al onze Kerken, om daarmede aan deze kleine Kerk, maar wier trouw bewezen is geworden, een duurzaam bewijs van waardeering te schenken voor wat zij dorst bestaan.

Dr. H. H. K.

Kootwijks Scholen

In hartelijken dank ontvangen van een vriend van Kootwijk's scholen uit Westland f 10.
Onze scholen hebben groote behoefte aan steun, helpt ons.

Da. J. H. HOUTZAGERS.
Kootwijk. Voorzitter

Leestafel.

I. JOHN CLOVER MONSMA. WHAT CALVINISM HAS DONE FOR AMERICA. Printed by Rand McNally and Co.

I.

Van uit CHICAGO is ook ons onlangs dit boek door den auteur ter bespreking in de HERAULT toegezonden. Uit een begeleidend schrijven bleek mij, dat de heer MONSMA een vroegere landgenoot is. FRANK van geboorte, is hij eerst op later leeftijd naar AMERIKA vertrokken. In het huis van zijn vader ontving hij een gereformeerde opvoeding. De HERAULT werd er gelezen en al vroeg werd de jonge MONSMA bekend met de werken van Dr. KUYPER, dien hij in dit zijn boek als »Hollands grand old man» vereert.

Calvinist met hoofd en hart, voelde deze theoloog zich gedroegen tot het schrijven van zijn boek hetwelk hier voor mij ligt en waarin hij uiteenzet »wat het Calvinisme voor Amerika gedaan heeft.» Hij wijst, dat zijn beschouwing daaromtrent in strijd is met die van anderen, en zijn boek is dan ook een pleidooi voor de groote betekenis van het Calvinisme voor Amerika. Een pleidooi waaraan krachtige argumenten zeker niet valt te ontzeggen.

Het boek in klein formaat, telt 133 bladzijden. Blijken de bibliographie, die op de 4 laatste bladzijden is afgedrukt, is aan het schrijven ervan heel wat studie voorafgegaan. Men vindt in die bibliographie niet minder vermeld dan 64 werken, die met het Calvinisme in enger of ruimer verband staan en daaronder ook van Nederlandsche auteurs. In alphabetische volgorde kan men hier noemen: BAYNCK, GROEN VAN PRINSTER, KOFFYER, KUYPER, RUDOLPH, RUTKENS, DE VRIES, WESTERHOF VAN EERTEN.

Dan, niet alleen de literatuur, maar ook oorspronkelijke documenten zijn onderzocht en geraadpleegd.

Wat men op het eerste gezicht niet zou vermoeden en wat dan ook bij de lezing eerst blijkt is, dat op dit boek, over hetzelfde onderwerp, naar de heer MONSMA van plan is, nog een tweede deel zal volgen. Op p. VIII van de Voorrede toch staat: »De auteur stelt zich voor te schrijven een tweede deel dat bevatten zal een beschrijving van de middel- en zuidelijke kolonies en een algemeen historisch overzicht tot op den tegenwoordigen tijd. Het tweede deel staat eerst op p. 182: End of Volume I.

Ik heb, na lezing, voor dit boek groote sympathie gekregen en dat niet alleen om de eruditie, die er achter zit en, wat ik reeds noemde, de kracht van argumentatie, maar ook om het enthousiasme voor het Calvinisme dat er uit opvalt en mij zoo weldadig aandoet. Om meer dan een reden zou ik het dan ook lang geen overbodig werk achten wanneer er, in afzienbare tijd een Hollandsche vertaling van verscheen. Voor wie onder ons een vertaling niet van nood is, kan ik bijzonder aanraden uit Amerika het boek te laten overkomen.

Om zoo het een als het ander te bevorderen, en tevens aan het tot mij gericht verzoek van den heer MONSMA te voldoen, zal ik er dezen en een volgenden keer vast wat van vertellen.

Na de Voorrede volgt een INLEIDING en daarop V hoofdstukken, terwijl, zoals ik reeds mededeelde, men op het einde de BIOGRAPHIE vindt. In hoofdstuk I handelt de auteur over: HET CALVINISME IN HET OUD-ENGLAND. In II over: JOHANNES CALVIN EN DE REFORMATISCHE BEWEGINGEN IN ENGLAND. Hoofdstuk III: DE MANEN VAN DE MAYFLOWER. Hoofdstuk IV: DE EMIGRATIE DER PURITANEN, en Hoofdstuk V is betiteld: DE VOLK-GRONDERS AAN HET WERK. Dit V hoofdstuk heeft dan 4 onderdelen en wel: 1. HET KERKELIJK LEVEN. 2. STAATKUNDE. 3. MAATSCHAPPELIJK LEVEN EN 4. OPVOEDING.

Beschrijving en beoordeling een volgende maal. 2. Dr. B. B. WARFIELD, CALVIN ALS THEOLOG EN DE STAND VAN HET CALVINISME IN ONZEN TIJD. Drie redevoeringen. Met een woord vooraf van Dr. H. BAYNCK. Vertaald door C. M. E. KUYPER. J. H. Kok, 1919, Kampen.

Wat ik wensch voor 't boek van MONSMA en niet minder zoo wensch voor deze drie redevoeringen is, wat haar betreft, reeds vervuld door de goede zorgen van Mr. KUYPER.

Dr. WARFIELD is professor aan het Theologisch Seminarium te Princeton en als MONSMA een overtuigd Calvinist. Zijn drie redevoeringen, die hij in 1909 toen het vierhonderdste geboortjaar van CALVIN's geboorte werd herdacht, heeft gehouden, zijn door Mr. KUYPER, die tijdens haar verblijf in AMERIKA met het hoogleeraar van PRINCETON kennis heeft gemaakt, voor ons niet-Engelsch lezend publiek, op verdienstelijke wijze toegankelijk gemaakt. Prof. BAYNCK leidt ze in met enkele bladzijden, waarop hij omtrent den redenaar en het Seminarium van de Presbyteriaanse Kerken eenige mededeelingen schrijft.

Gebundeld vormen deze drie voorlezingen niet meer dan 38 pagina's, maar de omvang staat hier in omgekeerde reden tot den inhoud. In de eerste: JOHANNES CALVIN ALS THEOLOG wordt de nog bij velen gangbare mening, dat CALVIN een speculatief en scholastiek theoloog was weerlegd en daartegenover aangehouden, dat hij een Schriftuurlijk theoloog was. »Waarheen de Bijbel hem leidde, daar volgde hij, en waar de uitspraak der Heilige Schrift hem ontbrak, daar weigende hij een stap verder te doen». p. 8. Verder, dat hierin ook gegrond is zijn predestinatie-leer, wijl de Schrift hem leerde, dat de wille Gods de eerste oorzaak der dingen en dus ook van de zaliging is. En eindelijk, dat hij bij uitsluitendheid de theoloog van den Heiligen Geest was, wat dan uitkomt zoowel in wat hij gedaan heeft voor de ontwikkeling van het dogma der Drieëenheid, als in zijn nadruk leggen op het werk van den H. Geest in de toepassing van de verlossing en het, tegenover Rome, »den persoon van den H. Geest in de plaats stellen van de Kerk». Het eigenaardige van CALVIN is, »de helderheid en nadruk, waarmee hij al hetgeen God te weeg brengt, en wel bijzonderlijk in het werk der herschepping, toeschrijft aan God den H. Geest».

In de tweede voordracht: DE THEOLOGIE VAN CALVIN worden de beginselen geschetst, die zijn theologie bepalen. Het formeelste beginsel is daarbij: »Het aanschouwen van God in Zijn majesteit, dat is in één woord, hetgeen aan de Calvinistische denkwijze ten grondslag ligt» (p. 19). »Waarom een gepaard gaat een scherp zicht rekenaarschap geven van de verhouding, waarin het schepsel in het gemeen, en het zondig schepsel in het bijzonder, tot God staat». Uit dit formeelste beginsel volgen dan drie andere in Calvin's theologie en wel, dat het theisme als die theologische beschouwing van het heelal, waarbij Gods wil als laatste oorzaak aller dingen wordt erkend, er tot zijn volle recht in komt; dat de religieuze verhouding, doordat zij als absolute afhankelijkheid tegenover God niet alleen in het gebed, maar op elk terrein des levens aangenomen en doorgevoerd wordt, in deze theologie haar zuiverste vorm bereikt; en dat de evangelische religie, doordat de zondige ziel, ootmoedig met een zichzelf geheel prijsgevend vertrouwen alleen rust op den God der genade, als de onmiddellijke en eenige bron uit welke elke werking, die op haar zaligheid betrekking heeft, voortvloeit, — in deze theologie tot haar volledige uitdrukking en haar zekere vastigheid komt. (Pag. 20).

In de derde en laatste rede: DE HOUDING VAN ONZEN TIJD TEGENOVER HET CALVINISME, stemt Dr. WARFIELD toe, dat »inzonderheid wanneer wij de richting nagaan, die het tegenwoordige denken neemt, de kansen van het Calvinisme niet gunstig staan» (p. 26). De vraag: zijn er nog werkelijk »Calvinisten zonder voorbehoud» overgebleven? meent hij, wat Frankrijk, Duitschland en zelfs Schotland betreft, ontkennend te moeten beantwoorden. Alleen voor ons land en daar vooral in de vrijgemaakte kerken, beantwoordt hij de vraag bevestigend, en »in AMERIKA», schrijft hij, »is de stuwkracht, die uitging van de voornaamste leeraars, nog niet uitgeput». Als de oorzaak en betekenis van den toestand waarin het Calvinisme thans verkeert, nagaan de gript hij eerst terug op wat hij reeds in zijn tweede voordracht had vermeld, dat de beginselen van Calvin's theologie of van het Calvinisme. Hij formuleert ze hier in deze drie stellingen: 1. Het Calvinisme is het theisme dat tot zijn volle recht is gekomen; de religie op het hoogtepunt van haar conceptie; de Evangelische belijdenis in haar meest zuivere en meest vaste openbaring (p. 27). Maar dan wijst hij er op hoe de gedachtenstromingen onzer dagen juist tegen deze drie beginselen ingaan, en daarin ziet hij de oorzaak van den achteruitgang van het Calvinisme in onzen tijd. De betekenis van dit verschijnsel is hem enkel, dat te midden van de triomfen op stoffelijk gebied, en hij denkt daarbij aan de techniek, de aanschouwing Gods voor ons geslacht eenigermate is verduisterd; het religieuze gevoel tot op zekere hoogte heeft opgehouden de beslissende macht in het leven te hebben; de gemoedsgerstelde der absolute afhankelijkheid van God, wat onze zaligheid aangaat, zich niet zoo licht aanbeveelt aan menschen, die gewoon zijn op al hetgeen zij maar begeeren met geweld de hand te leggen. »In onze thans gangbare filosofieën, zoo voegt hij hier nog aan toe, »hetzij de monistische evolutie of het pluralistische pragmatisme, komt het theisme ganschelijk niet tot zijn recht. In de stoumoedige krachtsontwikkeling van ons gematerialiseerd leven heeft de religie al heel weinig gelegenheid om zich in haar zuiverheid te handhaven. Bij ons rusteloos handhaven van onze persoonlijke macht en waarde raakt de Evangelische belijdenis om den achtergrond» (p. 32). En met name ziet hij in de antithese tusschen enerzijds het »naturalisme» van onzen tijd, dat ook den Bijbel, de wonderen, en zelfs Jezus op natuurlijke wijze tracht te verklaren, en anderzijds het »supernaturalisme» van het Calvinisme, — de verklaring van de verhouding, die onze tijd tegenover het Calvinisme heeft aangenomen. Toch is Dr. WARFIELD voor de toekomst van het Calvinisme niet bezorgd. »Het kan evenmin van den aardbodem verdwijnen, als het besef van zonde uit het hart van de zondige menschheid kan weggaan of het Godsbesef uit het hart van afhankelijk schepselen kan uitgewischt worden».

Mocht de lezing van dit hier door mij gegeven schema velen onder ons er toe leiden, met de drie redevoeringen van den Amerikaanschen hoogleeraar kennis te maken.

G.

Uit de Pers.

Naar aanleiding van de Comrie-tentoonstelling, door de goede zorg van den heer Van Hemmen te Woubrugge georganiseerd en waardoor Comrie weer de aandacht is gevestigd, heeft Prof. Honig in de Rotterdammer een artikel over Comrie geschreven, waarin ook de hoofdbetekenis van zijn arbeid wordt samengevat. Ook voor onze lezers meenen we, dat dit artikel nuttig kan wezen, waarom we er het volgende uit overnemen:

Van Comrie kan zonder overdrijving worden gezegd, dat hij tot de beste predikers van zijn tijd behoort en dat hij zich blijkbaar beijerd heeft de lessen te volgen van hen, die van welke richting ook, tegen de gewone fouten der toenmalige predikers waarschuwden. Zijne preeken hebben de verdienste, dat de inleiding en de toepassing over het algemeen kort zijn en goed bij den tekst passen; dat alle schoolgeleerdheid is vermeden; en dat niet verschillende verklaringen van den tekst ter sprake gebracht en één voor één bestreden worden, tot dat de door den prediker voorgestane opvatting overblijft. De redenaar had een afkeer van het bezigen van vreemde woorden en van het z.g. vergeestelijken van den tekst; vermeid alle platheid van taal; sprak onomwonden zijne mening uit; toonde, dat hij het menschelek hart door en door kende; was eveneens als Van Lodenstein scherp in het bestraffen van de zonde, maar tevens lieflijk in het vertroosten en leeraar voor onkundigen en voor zwakken in het geloof; hij vergat noch de vermaningen van Paulus »Houd aan in het lezen» en »Bedenk deze dingen» noch het gevelde woord van Luther »goed gebieden is goed gestudeerd». En dat zijne preeken zoo degelijk waren, zal niemand bevreemden, die weet hoe veel studie en tijd hij er aan besteedde. Comrie maakte er geen geheim van, dat hij »door drie wekelijksche Predikanten (twee op Zondag en één door de week) en door twee catechisten» in den winter tijd »zoo best was, dat hij zich nauwelijks aan eenige andere bezigheid wijdde kon, gelijk dan ook in den winter te Woubrugge geen huisbezoek werd gedaan.

Welke een goede herder Comrie ook voor de hem toebetrofde kudde geweest moge zijn, toch heeft hij zich niet daardoor de groote populariteit verworven, waarop hij bogen kon. Goede predikanten hebben de Gereformeerde Kerken in Nederland gelukkig wel zoveel gehad, dat iets meer noodig was om te verklaren, hoe zijn naam tot in verre geslachten voortleefde.

En dat meerdere heeft Comrie ontvangen. Voor schrijver schonk God hem meer dan één talent en juist door zijne geschriften is hij geworden en gebleven een man van betekenis.

In het geheel gaf hij 23 werken en werkes uit. Voor een deel in het oorspronkelijke, voor een deel uit het Engelsch vertaalde en voor een ander deel met zijn vriend Holtius samen vervaardigde geschriften.

Het meest bekende zijn deze:

1. »Het A. B. C. des Geloofs of Verhandeling van de benamingen des Saligmakenden Geloofs volgens de letters van het alphabet»;
2. »Verhandeling van eenige Eigenschappen des Saligmakenden Geloofs»;
3. »Verzameling van Leerredenen»;
4. »Stellige en Praktische Verklaringe van den Heidelbergischen Catechismus»;
5. »Examen van het ontwerp van Tolerantie»;
6. »Brief over de Rechtvaardigmaking des Zondars door onmiddellijke Toerekening der Borgerechtheid van Christus».

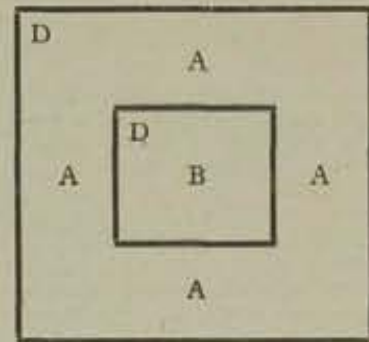
Voor Kinderen.

OOSTERSCHE HUIZEN.

Toen we onlangs over het Oosten spraken, over het land van Israël, nu duizenden jaren geleden, zagen we ook, hoe de huizen in het land Kanaän zeer veel verschilden van de onze.

We willen thans eens zien, hoe zulk een Oosters huis er dan wel uitzag.

Tot recht begrip zal het goed zijn dat de lezers de teekening hieronder eens goed bekijken.

De A's duiden aan het eigenlijke huis, het overdekte gedeelte.

De B wijst de binnenplaats aan.

De D geeft aan waar de deur is.

Voor de duidelijkheid zij nog vermeld, dat de buitenrand van de teekening ook de buitenszijde van het huis voorstelt.

Gelijk men ziet, ligt het huis, om zoo te zeggen rondom de binnenplaats. De kamers komen alle op die plaats uit, terwijl de buitenuitruimte nagenoeg blind is, en alleen hier en daar een kijkvenster heeft. Uitzicht op straat is er dus zoo goed als niet. Voor de vensters te gaan zitten om te zien wat er op straat gebeurde kwam bij een Oosterling niet op. Wilde hij, weten wat er buiten plaats vond, dan klom hij op het dak en zag in 't rond.

Wie door de deur binnenkwam kon naar boven gaan, naar de opperzaal en het platte dak, of ook beneden in het huis de kamers doorwandelen. Deze kregen licht en lucht van de binnenplaats, en hadden groote vensters die meestal openstonden, wat wegens de warmte ook veelal kon, schoon niet altijd. Bij nacht en ook tegen de koude kon men de vensters sluiten met traliewerk of met luiken. Deze waren van openingen voorzien om licht door te laten, en de kamers frisch te houden. Want glas voor vensterruiten was toen nog onbekend. Trouwens ook in Europa werden tot het jaar duizend na Christus vensterglazen nagenoeg alleen gebruikt voor de kerken.

De kamers waren ook niet zoo van elkaar gescheiden als veelal bij ons. In plaats van deuren en muren gebruikte men voorhangsels, die licht ter zijde waren te schuiven. Zoo kon men gemakkelijk heel het huis doorwandelen. Alleen het vertrek schuifde over de deur aan de achterzijde der binnenplaats was meer bepaald afgesloten. Daar huisde de vrouw of de vrouwen, met de kleine kinderen, en mochten overigens maar weinigen komen. Het onderscheid dat wij maken tusschen eetkamers, slaapkamers, prunkkamers, huiskamers enz. was in Israël bijna geheel onbekend. Dat kwam door het verschil van levenswijze in Nederland en in Kanaän.

Afzonderlijke slaapkamers b.v. met ledikanten en bedsteden waren bijna onnoodig. De meeste menschen slapen op een dik tapijt, dat des avonds werd neergelegd en des morgens weer opgerold. Zoo wordt duidelijk, dat een zieke die gezond gemaakt was, zijn bed opnam en wandelde. Aanzienlijke personen slapen op rustbanken. Ook had een Oosterling lang niet zoo veel kleeren aan en uit te trekken als wij, vaak alleen een overkleed, waarin hij zich bij het slapen gaau wikkeld als in een deken. Daarom mocht de Israëliet het kleed van den arme niet als pand des nachts behouden, wijl anders de behoefte geen dek zou hebben.

Daar de luchtgesteldheid in Kanaän droog en warm was, heel anders dan bij ons, leefde men ook veel meer dan hier in de open lucht, en werden allerlei werkzaamheden onder den blooten hemel verricht, die wij binnenhuis plegen af te doen.

Vandaar dat de binnenplaats zoo veel gebruikt werd, en om zoo te zeggen, het middelpunt van het huiselijk leven. Daar de muren laag waren kon de wind vrij over de plaats heenstryken. Voor een deel tenminste was zij veelal beschaduwde; ook soms door boomen en planten. Als de dag heet werd en er geen schaduw was, sloot men met een scherm of zeil de felle zon af. De binnenplaats diende niet alleen om er te zitten en elkaar te ontmoeten, maar ook voor vele huiselijke berispingen. Er werd gewaaschen, waarvoor het water, althans in aanzienlijke huizen, door een fontein werd geleverd. Ook werden er de spijzen bereid, gekookt, gebakken en gebraden. 't Ging moeijelijk dat in huis te doen, vooreerst wegens de warmte, en ten tweede wijl schoorsteenen oudtijds onbekend waren. Toch moest de rook een uitweg hebben en dien vond hij 't best op de binnenplaats in de vrije lucht.

In den wintertijd, op koude dagen, en ook als het zwaar regende, kon men natuurlijk niet voortdurend op de plaats vertoeven. Zeer aanzienlijke personen hadden zelfs een winterhuis dat tegen de kou beschutte. Het was waarschijnlijk geen afzonderlijk gebouw, maar een deel van 't huis dat verward kon worden. Dit geschiedde door een kolenvuur. De rook moest dan een uitweg zoeken door de openingen in de vensters of door half openstaande luiken. Toch bleef er veel hangen, en zoo verstaan we wat Salomo zegt, dat een luiaard voor degenen die hem uitzienden is als rook voor de oogen, zoo hinderlijk.

Ik moet hier echter bij opmerken, dat men ook een andere wijze kende om de kamers te verwarmen, die minder gevaarlijk en hinderlijk was dan een groot, rookend hout of kolenvuur. In den vloer der kamers was namelijk een opening, die den mond vormde van een kuilje. Daarin plaatste men een metalen bak of pot, die een kled had, waaruit verscheidene gaten waren. Deze pot werd gevuld met aangevoeld hout of met heete kolen, uit het vuur op de binnenplaats. De gevulde pot werd luchtig met een kleedje overdekt en verspreide de warmte door heel de kamer.

Dat leek dus wel wat op onze kachels, maar toch het onderscheid was groot en wij zouden niet gaarne ruilen. Maar, als gezegd, Palestina was een vrij warm land waar veel minder gestookt behoefde te worden dan bij ons. Daarom kon men ook zoo gemakkelijk op de binnenplaats en in de vrije lucht vertoeven. Deze levenswijze vindt men trouwens bij alle Oostersche volken. Ook de Joden toonen er nog veel.

BRIEFWISSELING.

Aan inzenders van vragen wordt vriendelijk verzocht, het papier waar de vraag op staat slechts aan één zijde te beschrijven.

HOOGENBIJK.

Officiële Berichten.

Vrije Universiteit.

Men schrijft ons:
Van de inkomsten der Vereniging voor Hooger Onderwijs maken de collecten een belangrijk deel uit; ook de schenkingen zijn niet zonder betekenis.

Met voorbeeldige trouw houden zich de Kerken aan de overeenkomst indertijd met de Vereniging gesloten, door tweemaal per jaar te collecteren. Sommige zijn er die hierop een uitzondering maken. Het is echter verbijndend dat dit gaandeweg beter wordt, zoals uit de lijst als bijlage C in het Jaarverslag opgenomen, blijkt. Ook zijn er Kerken die zich aan de overeenkomst op de »meest zuiverste wijze» houden. Er worden wel twee collecten gehouden voor de Theol. fac. aan de V. U. en voor de Theol. School, dat wil zeggen, deze twee collecten worden tusschen beide verdeeld. Het meermalen echter voldoet aan de voorwaarde, door tweemaal voor de Theol. fac. en tweemaal voor de School der Kerken te collecteren.

De uitkomst doet zien, dat de eerste wijze van doen niet is in het belang der Vereniging. In Amsterdam, waar de eerste wijze in gebruik is, bedroeg het totaal der collecten in 1917 f 602.773 en in 1918 f 624.083.

In 's-Gravenhage en Rotterdam, waar vermoedelijk de meer ruime opvatting van de overeenkomst wordt toegepast, bedroegen de collecten respectievelijk in 1917 f 560.033, in 1918 f 578.36, in 1917 f 780.25, en in 1918 f 836.80.

Het onderscheid tusschen contributie en collecte is reeds meermalen duidelijk uiteengezet, zodat ieder weet dat contributie naar draagkracht en collecte uit vrijwilligheid wordt bepaald.

Wel dienen de collecten soms om hun, die door kleine of meer wisselvallige inkomsten zich moeilijk voor een vast bijdrage kunnen verbinden, gelegenheid te geven hun bijdrage naar draagkracht te stellen.

Het niet geregeld houden der collecten brengt zulke personen dus in moeilijkheid en is voor de Vereniging nadeelig.

Rovenden is er nog een nadeel aan deze »zuiverste» toepassing verbonden.

Door het houden der collecten wordt door woord en daad aan de roeping van de belijders van 's Heeren naam herinnerd en de betekenis van een Vrije Universiteit vaak besproken.

Het spreekt dus van zelf, dat op een ruimere toepassing der overeenkomst niet genoeg kan worden aangedrongen.

Den Kerken in de provincie Zuid-Holland wordt, dank zij de activiteit der Reguleringscommissie voor de Jaarvergadering, een schoone gelegenheid geboden om hare liefde voor de Vrije Universiteit te toonen.

Ook dit jaar zijn de Kerken in de provincie, waar de samenkomsten der Vereniging worden gehouden, uitgenoodigd een extra collecte te houden voor de Vereniging.

Nu niet om te voldoen aan de overeenkomst, maar geheel vrijwillig. Een feestgave, een welkomststroef die »klinkt als een klok».

De inkomsten der Vereniging moeten tot f 150.000 worden opgevoerd, en ook daarvoor kunnen collecten en schenkingen dienen.

Deputaten van de Gereformeerde Kerken in Nederland voor de correspondentie met de Hooge Overheid deelen mede aan de Kerken, dat zij hen is ingekomen een missive van het Departement van Justitie, Afd. 1. c. No. 712 d.d. 20 Mei 1919, inhoudende mededeeling, dat de Gereformeerde kerk te Drogheham A. voortaan den naam zal voeren van »de Gereformeerde kerk te Drogheham».

Namens Deputaten,

H. BOUWMAN, Sec.

Kort Verslag van de Vergadering der Classis Klundert op 7 Mei 1919 te Breda.

1. Ds. Hummelen opent, verzoekt te zingen Ps. 19:1, gaat voor in gebed en leest Ps. 46.

2. Uit de Credentiaelen, nagetien door Ds. Ruijs en Oud. Syaling, blijkt, dat alle kerken weinig zijn vertegenwoordigd, en voor de Kerk van Raamsdonk de Secundus-Overdijling had zitting genomen. Eén kerk had een instructie.

3. In het moderamen nemen zitting: D. D. Hummelen, praeses, Sikkel, scriba, Koopmans, assessor.

4. De Praeses spreekt de bijdschap der Classis uit over het bedanken van Ds. Basoski voor de roeping naar de Kerk van Vrijhoeve—'s-Graveland Capelle, en feliciteert Ds. Koopmans en de kerken van Raamsdonk en Drimmelen met diens voorspoedige herstelling uit ernstige krankheid, wat met dankbetuiging ook voor de door de Dienaren der Classis waargenomen liefdebetuigen wordt beantwoord.

De Assessor wenscht Ds. Hummelen geluk met de roeping naar de Kerk van Workum, en spreekt hierbij den wensch uit, dat Z.E.W. in de Kerk van Breda en de Classis moge blijven.

5. De notulen der verg. d.d. 5 Febr. worden gelezen en na enkele wijziging goedgekeurd.

6. Ds. Goria brengt achtereenvolgens breedvoerige rapporten uit omtrent den Evangelisatiearbeid en de Heiden-Zending.

7. Wegens ongesteldheid van een der Deputaten, kan het Rapport over een tractementen- en pensioenregeling voor Hulpbeh. Kerken eerst de volgende vergadering worden ingediend.

8. Ds. Basoski doet eenige mededeelingen over den op 2 Juli te houden Zendingdag te Breda.

9. Ds. Sikkel deelt mede, dat bij Z.E.W. is ingekomen een schrijven van de Kerk van Raamsdonk, waarin deze verklaard gevolg te hebben gegeven aan het advies der Classis, om op haar de vorige vergadering mededeeling besluit terug te komen. Naar aanleiding hiervan wordt besloten: »Ds. Koopmans vrijstelling van verdere vacatuurdiensten in de Classis te verleenen, als hij met de Kerk van Drimmelen

een overeenkomst aangaat, als in de door Kerkevisitatoren indertijd ontworpen regeling voor de Kerk, was aangegeven.

10. Aan de Kerk van Willemstad wordt toestemming gegeven om voor de tweede maal een beroep uit te brengen op denzelfden Bedienaar des Woords in dezelfde vacature.

11. Door de Bred. stemopnemers van den Dries en Stal wordt bij monde van laatste-nomde mededeeling, dat tot afgevaardigden naar de e.k. Particuliere Synode den 18den Juni te houden te 's-Hertogenbosch zijn gekozen: DD. Hummelen, Goris en Koopmans, Primi, en Sikkel, Basoski en Ruijs, secundi. De ouderlingen: v. d. Dries, Syling en Hendriks, Primi, en Zijlmans, Bax en van Drimmelen, secundi. Voor de voordracht aan de Part. Synode naar Art. 8 der regelen voor den Evangelisatiearbeid: DD. Goris en Sikkel en Oud. Schalkkamp, secundi: Oud. van Drimmelen.

12. Br. Syling deelt mede, dat de boeken van den Quæstor voor den Evangelisatiearbeid in orde zijn, en de Kerk van Fijnaart, die van den Quæstor der Classis.

13. De vacaturebeurten worden geregeld als volgt: Fijnaart: DD. Ruijs en Sikkel; Willemstad: DD. Basoski, Ruijs en Goris; Rosendaal: DD. Hummelen en Sikkel; Sprang: Ds. Basoski.

14. Voor tusschentijdsche approbatiën enz. worden aangewezen de Kerken van Drimmelen en Raamsdonk.

15. Bij de rondvraag naar Art. 41 werden eenige adviezen gegeven, en op een mededeeling van de Kerk van Willemstad besloten: »De Classis, kennis genomen hebbende van de mededeeling der Kerk van Willemstad inzake het ontlast van een diaken op zijn verzoek gegeven, besluit deze zaak te laten voor rekening van den betrokken Kerkeraad.»

16. De volgende vergadering zal D.V. den eersten Woensdag in September te Breda worden gehouden.

17. Na dankgebed door den Assessor sluit de Præses de vergadering.

Op last der Classis:
J. J. KOOPMANS, Assessor.

Ingezonden Stukken.

De Onesiforus-Bank.

Hooggeachte Redacteur!

De Directie van de Onesiforus-Bank voelt zich gedrongen om U hartelijk dank te zeggen voor het goede woord, dat U in het vorige Herautnummer in het belang van bovengenoemde Bank heeft gesproken.

Echter mogen we ons zeker wel veroorloven een kleine rectificatie aan te brengen. U schreef dat reeds een kapitaal van vier honderd duizend gulden aan inschrijvingen was ingekomen. Dit cijfer is echter aanmerkelijk hooger. Niet vier, maar bijna zes honderd duizend gulden ontvingen we.

Toch is daarmee niet in de behoefte voorzien. De aanvragen om bouwkapitaal zijn zóó veelvuldig, dat, wanneer we dit jaar het bedrag aan inschrijvingen tot twee miljoen zagen klimmen, wij er nog niet te veel aan zouden hebben. De eenige aanvraag na de andere moeten we met een »geen geld beschikbaar» beantwoorden. Dat is zeer onaangenaam en tot schade van Gods Koninkrijk.

Daarom hopen we zeer, dat de lezers van »De Heraut», die geld te beleggen hebben, aan uwe vriendelijke opwekking om dat bij de Onesiforus-Bank te doen, gehoor zullen geven. Het goede doel dat de Onesiforus-Bank beoogt, geeft ons eenigen grond om te vertrouwen, dat dit meer dan tot nog toe zal gedaan worden. Met vriendelijken dank voor de plaatsing,
DE DIRECTIE.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

HEROPEN: Bergum (Fr.), K. Winkelman, te Twijzel. — Gameren, H. N. Basoski, te Moordijk. — Oude en Nieuwe Bildtdijk, H. Popma, te Oudega (W.). — 's-Gravenmoer, E. Hopma, cand. te Nunspeet. — Opendijk (Fr.) S. G. de Graaf, te St. Pancras. — Hollum (op Ameland) en Ter Aar, Th. Kuipers, cand. te Arnhem.

AANGENOMEN: Dokkum (B.), J. P. Klaarhamer, te Wommels. — Noord-Scharwoude, J. Hoek, cand. te Schiedam.

BEDANKT: Baambrugge, Kruijningen, Leidschen-dam, Oostburg, Ouderkerk a/d IJssel, Ter Aar, Tholen, Tienhoven (U). Vreeswijk, Westaan en Woudbrugge, J. Hoek, cand. te Schiedam. — Bijla, F. W. Geerds, te Scharnegoutum. — Woudum en De Krim (Ov.), J. D. Heersink, te Nieuwerland bij Hoogeveen. — Oosthem e.a., G. H. de Jonge, te Wapenveld (Geld.).

17maiden. Zondag was het voor de Geref. Kerk te Huizen een ware feestdag. Na ruim 20 maanden vacant te zijn geweest, mocht zij weer een eigen herder en leeraar ontvangen.

Des morgens door Ds. P. Ch. v. d. Vliet met de woorden uit Jesaja 52: 7 tot zijn dienstwerk bevestigd zijnde, deed des avonds Ds. N. Buffinga, van Oosthem tot haar overgekomen, zijn intrede met de zegenbede uit Openbaringen 1: 4-6.

Nadat deze predikatie tot het einde met groote aandacht door de gemeente was gevolgd, sprak ouderling Mossel namens den Kerkeraad, Ds. Kok, van Velsen, namens de classis en als consulent, en Wethouder Vermeulen namens het Dagelijksch Bestuur der burgerlijke gemeente en werd den leeraar staande toegezongen Ps. 134: 3 en het laatste vers uit den avondgalm. Stille de Heere onzen geliefden leeraar tot een rijken zegen voor de gemeente en geve Hij ook de gemeente van Oosthem, die zooveel in hem verloor, weerspoedig den man Zijns Raads.

Stetewijk. Het adres van den Kerkeraad alhier is voortaan: C. Verhagen, te Sleeuwijk (N.-B.).

Dr. E. Ph. Ploos van Amstel, emeritus-predikant, brengt den Kerkeraden, die hem zouden willen

uitnodigen tot den Dienst des Woords of der Sacramenten, in herinnering dat zijn adres nogalouds is Amsterdam Rijnstraat 61 2e etage.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Harlingen (vac. J. D. de Hoog), G. Grootjans Thm., te Driel bij Arnhem. — Zuid-Scharwoude, G. Hornstra, te Zuid-Zijpe (N.-H.). — Leerbroek, Melissant, F. van Asch, te Eethen. — Gethoon, C. A. Snoep, te Urk. — Schiedam (Fr.), M. Kosbergen, te Kinsward. — Utrecht (1e pred. plaat), B. C. Koolhaas, te Nijkerkerveen. — Midwolda-Leek, J. M. Doorenbos, te Garwerd (Gron.). — Aartswood (toez.), J. J. T. Spargaren, te Otterleek. — Abbenbroek, C. de Jongh, te Nieuwveen. — De Bilt (U.), K. J. v. d. Berg, te Ermelo. — Nuenen e.a., P. Snoep, te Elst.

AANGENOMEN: Lelien, B. Scholten, te Ammerveen. — Neede (toez.), P. van der Wal, te Wormer. — Zwolle, G. Horreus de Haas, te Sneek. — Wieldervank, D. A. Hoekstra, te Oldelohove (Gron.).

BEDANKT: Alblasdendam (toez.), H. P. de Pree, te Alkmaar. — Anna Paulowna, A. H. J. le Gras, te Egmond a/d Hoef. — Overdinkel (toez.), M. G. Gerritsen, te Furmerland. — Waarde (Z.), E. Raams, te Hoek (Z.). — Rhenen, L. C. W. Ekerling, te Noordwijk aan Zee. — IJpendijk, W. K. C. Hage em. pred. te 's-Gravenhage. — Westmaas, H. P. Fortgens, te Lage-Zwaluwe. — Nijega en Elahuisen, J. C. H. Romijn, te Schaar. — Rotterdam, N. G. Veldhoen, te Alphen a/d Rijn. — Hei- en Boicopp, S. Govers Jr., te Otterland. — Hensbroek, (N.-H.), F. H. Bruins, cand. te Wartens.

Advertentiën.

Zij 't mij vergund hiermede openlijk mijn dank te betuigen aan allen die met het oog op de vrijmaking van de Christelijke School mij hun gelukwensch zonden. De twaalfde Juni van dit jaar 1919 blijve een dag van glorie voor ons Christelijk Nederland, maar ook van dankbare herdenking.

Dr. A. KUYPER.
's-Gravenhage, 14 Juni 1919.

Mede namens wederzijdsche familie betuig ik met dezen mijn hartelijken dank voor de vele en treffende bewijzen van deelneming ondervonden bij het verlies van mijn geliefden Echtgenoot.

Mevr. Wed. Ds. W. DE ROOS—VELDHORST.
Eestrum, 14 Juni 1919.

Mede namens wederzijdsche familie betuig ik met dezen mijn hartelijken dank voor de vele en treffende bewijzen van deelneming ondervonden bij het verlies van mijn geliefden Echtgenoot.

Mevr. Wed. Ds. W. DE ROOS—VELDHORST.
Eestrum, 14 Juni 1919.

Voor de vele bewijzen van deelneming ondervonden bij het overlijden van onzen geliefden Man, Broeder, Oom en Pleegvader.

Dr. ANTHONY BRUMMELKAMP betuigen wij onzen hartelijken dank.

Den Haag.
Wede. Dr. A. BRUMMELKAMP geb. J. C. ESSER.

Nijmegen.
J. H. VAN BAALLEN geb. BRUMMELKAMP.

H. W. J. VAN BAALLEN, Em. Pred. Rotterdam.

Jhr. H. A. WITTEWAALL VAN STOOTWEGEN.

C. C. WITTEWAALL VAN STOOTWEGEN geb. VAN SWINDEREN.

Tevens vervul ik hierbij den duidelijk uitgesproken wensch van den ontslapene, allen dank te zeggen, die hem op zijn 80sten verjaardag zooveel blijken van trouwe vriendschap hebben toegezonden door geschenken, bloemen, brieven, telegrammen enz.

Wede. Dr. A. BRUMMELKAMP. Balistraat 70.

L.G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Keizersgracht
No. 166,
AMSTERDAM.

Wie der predikanten, kan Zondag 27 Juli a.s. de Geref. Kerk te Naaldwijk helpen in de

bediening des Woords
Brieven te adresseren:
V. Ph. VALSTAR, Kruisweg 8, Naaldwijk.

Mr. GROSHEIDE
ACCOUNTANT
(Lid Ned. Instituut)
SINGEL No. 303.
TELEF. N. 1233 en C. 2981.

Aangeboden:
f 500 4 pCt. Ver. v. L. O. op G. G. te A'dam
100 3 1/2 Chr. School te Beverwijk.
500 3 Chr. Nat. Schoolonderwijs.
500 4 School te Doeljoarta.
500 4 Kweekschool te Groningen.

Aanbiedingen worden ingewacht bij:
Helderts & Co.

AMSTERDAM. Egelantiersgracht 16.

VERSCHENEN:
Eén vakvereniging van Christelijke Onderwijzers, of twee, of drie.

DOOR
J. Th. R. SCHREUDER.

Prijs f 0.45.
Amsterdam. N.V. De Standaard.

BIJVERDIENSTE

NU
is het de tijd om intekenaren te verzamelen op den

MARANATHA

SCHEURKALENDER
1920

BEWERKT DOOR
Ds. J. J. KNAAP, Dr. J. G. DE MOOR
en den Heer L. PENNING

Als PRIEMIEBOEK wordt aangeboden:

„SAMPIE”
Een nieuw oorspronkelijk boek van

IDSARDI
dat zeker zeer de aandacht trekken zal.

Prijs van den Kalender f 1.00
Kalender met Priemieboek f 1.60

Met weinig moeite zijn van dezen bekenden Kalender met prachtig schild veel exemplaren in elken kring te verkopen, waardoor een

FLINKE BIJVERDIENSTE
kan worden verkregen. Op aanvraag wordt intekenlijst met proefschild gaarne toegezonden door den uitgever

KAMPEN J. H. KOK

Gereformeerd Gymnasium
te ARNHEM.

Aangifte voor het toelatings-examen en nadere inlichtingen over inwoning en kosthuizen bij

Dr. D. J. A. WESTERHUIS, Rector.

ONESIFORUS-BANK
UTRECHT.

Verstrekt BOUWKapitaal tegen zekerheidstelling aan KERKEN, SCHOLEN, STICHTINGEN.

Geeft uit 4 1/4 pCt. 10-jarige Obligaties in stukken van Fl. 1000.-, 500.-, 250.-, 100.-, 50.-.

Inlichtingen verschaft de Directie N. Gracht 69, Utrecht.

VEREENIGING CHRISTELIJKE LECTUUR
GOEDKOOPE BOEKEN

Voor f 11.55 ontvangen op slechts f 6.00 betalen.

Als No. 2 en 3 van JAARGANG 1919 zijn verschenen en werden aan de leden GRATIS verzonden:

JONKERVANSTERNBURCH
EEN VERHAAL UIT HET FRIESCH VOLKSLEVEN DOOR IDSARDI

Groot 310 pagina's - Prijs f 2.40 - Gebonden in stempelband f 3.25

DE BOER VAN 'T GROOTSHOF
EEN VERHAAL UIT DEN GELDER-SCHEN ACHTERHOEK DOOR N. W. DIEMEN DE JEL

Groot 250 pagina's - Prijs f 2.25 - Gebonden in stempelband f 3.10

Als Nr. 1 ontvingen de leden dit jaar reeds

MOZES DE MAN GODS DOOR Ds. J. DOUMA.

Groot 226 pagina's - Prijs f 1.90 - Gebonden in Stempelband f 2.60

De prijs is slechts VIJF GULDEN per jaar. (verhoogd met 50 ct. oorlogstoeslag en 50 ct. voor franker- en verzendkosten)

Geen betere weg om voor weinig geld een schat van boeken te bekomen. Op aanvraag wordt het prospectus met catalogus gaarne toegezonden.

KAMPEN J. H. KOK

Vrije Universiteit.

Bureel: Keizersgracht 162, Amsterdam.

Wetenschappelijke Samenkomst

op Woensdag 2 Juli des voormiddags te 10 1/2 uur in het gebouw „Kunstmin”, te DORDRECHT.

AGENDA:
De betekenissen van nerveuse en psychische invloeden voor het ontstaan en het verloop van inwendige ziekten,

in te leiden door Dr. J. HEKMAN.

Des namiddags te 2 uur:
De God Israëls en de goden van Babel,

in te leiden door Prof. Dr. C. VAN GELDEREN

Aan deze samenkomst kunnen deelnemen allen die hunne opleiding ontvangen of ontvangen hebben aan een inrichting van Hooger Onderwijs en zich kunnen verenigen met de beginselen der Vereniging.

Bewijzen van deelneming worden op aanvraag vóór 27 Juni door het Bureel toegezonden. De referaten na ontvangst van f 0.50.

Leden of begunstigers der Vereniging kunnen deze samenkomst bijwonen. Toegangskaarten worden na ontvangst van f 0.25 en f 0.50 voor de referaten door het Bureel verzonden.

Na 27 Juni worden geen bewijzen van deelneming, toegangskaarten of referaten meer afgegeven.

Namens Directeuren der Vrije Universiteit,
J. H. DE WAAL MALEFJIT, Voorzitter.
TYO H. VAN EEGHEN, Secretaris.

Tijdschriften
over de geschiedenis
van de goden
Christelijk
Bijbelwetenschap.
Bijbelwetenschap.
Bijbelwetenschap.
Bijbelwetenschap.
Bijbelwetenschap.
Bijbelwetenschap.
Bijbelwetenschap.
Bijbelwetenschap.
Bijbelwetenschap.

Vanwaar? en Waarheen?
DOOR
DANIËL.

2e Vermeerderde druk.
Prijs f 2.25.
Royaal formaat, 180 pag.

Een beschouwing over De Schepping in dagen of tijdperken.

Een ieder schaffe zich dit boek aan, door een leek over dit belangrijk onderwerp geschreven. Alom in den Boekhandel verkrijgbaar, of na ontvangst van postwissel volgt toezending door den Uitgever.

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen heden:
CALVIJN ALS THEOLOG EN DE STAND VAN HET CALVINISME IN ONZE TIJD

DRIE REDEVOERINGEN VAN
Dr. B. B. WARFIELD

Prof. alth Theol. Seminarium te Princeton

METEEN WOORD VOORAF VAN
Dr. H. BAVINCK

Vertaald door C. M. E. KUYPER

Prijs f 0.60

WED. JOHs. ALBERTS,
Tabak- en Sigarenmagazijn
„BILDERDIJK”,
Bilderdijsgracht 5, - Amsterdam.

Ruime sortering van goede merken in elken prijs.
ZONDAGS GESLOTEN.

Drukkerij Holland
N. Z. Voorburgwal 58-60,
AMSTERDAM.

VISITE- EN VERLOVINGSKAARTEN
CIRCULAIRES - PROGRAMMA'S
CONVOCATIËN - BESTEKKEN
AANDELEN - OBLIGATIËN
EN ALLE ANDERE DRUKWERKEN.

Uitvoering vlug en net. -- Prijsberekening billijk.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

GRONINGEN.
BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.

DIRECTIE: M. BROUWER.
Mr. H. VAN DER VEGTE.
F. J. BOLT.

Beoft u.1:
5 0/0 Pandbrieven à 100 0/0.
4 1/2 " " 96 "
4 " " 88 "

Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag.

PROGRAM
VOOR DE

Negen-en-dertigste Jaarlijksche Samenkomst, te houden te Dordrecht, 2 en 3 Juli 1919.

I.
Op Woensdag 2 Juli, des avonds van 8-9 uur, zal een *Ure des Gebeds* worden gehouden in de Wilhelminalerk, Bleekersdijk, waarin als voorganger zal optreden Ds. J. G. Kunst, predikant te Arnhem.

II.
Op Donderdag daaraanvolgende zal de *Algemeene Vergadering* gehouden worden van des morgens 10 uur tot des middags 12 uur, in het Gebouw „Kunstmin”.

De leiding van deze vergadering is door H.H. Directeuren opgedragen aan den hoogleraar Mr. P. A. Diepenhorst.

III.
In den namiddag zal de vergadering te 2 uur worden voortgezet ter bespreking van de onderwerpen, op de agenda aangegeven.

Op Donderdag, des namiddags te halfes uur, gemeenschappelijke maaltijd tegen betaling van f 4.— in het hôtél Ponsen tegenover het station.

Aan HH. leden of begunstigers, die aan den maaltijd wenschen deel te nemen, wordt beleefd en dringend verzocht, hiervan vóór 30 Juni kennis te geven aan den heer G. P. J. van Alkemade, Sumatrastraat 42 te Dordrecht.

Ook zal de Regelscommissie aanwijzing doen van gelegenheid tot logeeren voor den prijs van f 3.50, f 3.—, f 2.50 of f 2.— en zorg dragen, dat na den bidstond leden en begunstigers elkander kunnen ontmoeten en gezellig samen zijn in het hôtél Ponsen tegenover het station.

Tot deze samenkomst worden alle leden en begunstigers vriendelijk uitgenodigd.

De Regelscommissie:
Ds. W. W. MEYNEN, Voorzitter.
Ds. H. G. DE JONGE, 2e Voorzitter.
G. P. J. VAN ALKEMADE, Sec.-Pennsm.
H. A. DICKE.
J. C. ROODZANT.
T. ZWART, te Zwijndrecht.
Ds. J. E. VONKENBERG, id.
H. A. v. d. HOEVEN, te Dordrecht.

Van deelname aan den maaltijd moet ditmaal tijdig opgave ontvangen worden. Men verzuijme niet, de broodkaarten mede te brengen.

ZIGTERMAN'S
GOEDKOOPE MEUBELWINKELS
GRONINGEN, O. EBBINGESTR. 33
TELEFOON 1177.

ASSEN, MARKT 14.
TELEFOON 289.

Wandelwagentjes te huur.

Vrije Universiteit.
In dank ontvangen:
voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:
door Ds. J. H. Binnema te Arum f 42,
door den heer A. Meersdijk te Zutphen f 73.

Aan Collecten:
(Voor de Theologische faculteit):
van de Geref. kerk te Scheveningen f 107.87; te Zegwast f 11.45; te Ter Aar f 11.98; te Aarlanderveen f 21.25; te Alphen f 31.66; te Bodegraven f 43.68; te Leimuiden f 7.12 1/2; te Nieuwbrug f 15.72 1/2; te Nieuwkoop f 5; te Nieuwveen f 6.25; te Noorden f 1.27; te Oudehoorn f 10.66; te O. & N.-Wetering f 20.83; te Woerden f 23.56; te Zevenhoven f 9.98; te Zwammerdam f 20.31 1/2.

Aan Schenkingen:
door het Provinciaal comité Groningen f 7.50, gevonden in de coll. Funenkerk f 0.50.

Voor de Medische Faculteit:
(Contributiën).
door den heer G. de Zeeuw te Giesendam f 4.50.

H. W. VAN MARLE Jr.,
Penningmeester.
Amsterdam, Keizersgracht 162.

Dit blad
Bijdragen
van dit bl
Advertentie
inzending
vangen, kus

Van d
thans op
gegaan,
deze laat
gewijzigde
elementer
afzonderli
Nieuwe T
nieuwe p
ver ze de
aankondij
met nam
dit zelfs
Doch hie
den brie
Corinthe
van prof
ander ka
het Oude
het Profe
dan in
Testamer
stellige
volstrekt
een bidd
gemeense
op smee
afgeschei
van een b
verzekerd
gestalte
toont in
te voel
beuren s
Wende
tot de pr
er toch
van den
in deze O
den Chri
van voor
toch is e
Israel ko
Messias
moet vo
volkeren
doel te
de werki
uit inge
gelooc
hoezee
wetensch
haar ge
worde
gedacht
kunst e
bij Israe
stellen.
Bij o
bewoont
op wat
bijn
medetell
wat in
het hart
van Sw
den va
blijft e
dat er
vergaans
staat, te
tot in
voorzeg
wij toc
physisch
niet gis
in lema
dat de
toekome
uitloggin
dert, o
deze uit
Denk bi
in zijn
om lem
naar de
stellen.
om deze
sen. Te
op groe
zeer oo
eenzijdig
valt nie
hun kit
weten
hun ko
goede
niettege
een oord
met d
mocht
ken kr